

Verkko-opetuksen ja -ohjauksen näkymiä maamme aikuislukioista

Aikuislukioliitto ry

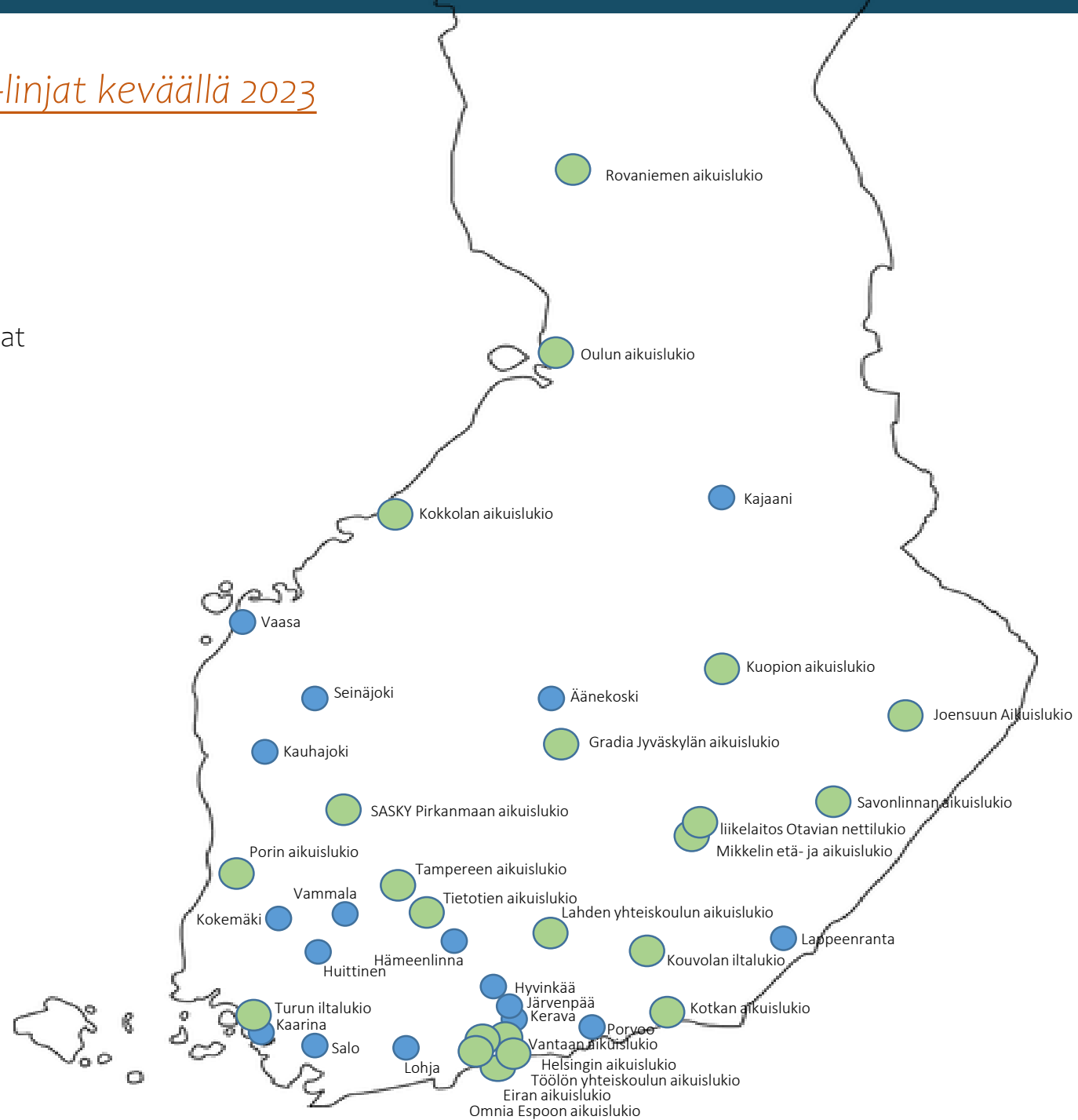
webinaari 4: Gradian Jyväskylän aikuislukion verkkotiimi 10.2.2023

AIKUISLUKIOLIITTO

Maamme aikuislukiot ja -linjat keväällä 2023

- Aikuislukiot
- Nuorisolukioiden aikuislinjat

Koulutuksen toimintaympäristön muuttuessa aikuislukioiden merkitys korostuu

(Lähteet: Valtioneuvoston koulutuspoliittinen selonteko [VN 2021:24](#), OKM Toisen asteen koulutuksen kehittämishankkeen loppuraportti [VN 2022:31](#))

Ikäluokkien pientyessä, alueellisen eriytymiskehityksen voimistuessa ja työelämän muuttuessa jatkossa voimakkaasti on aikuislukioiden järjestämällä lukiokoulutuksella ja perusopetuksella jatkossa tärkeä rooli erityisesti:

- **lukiokoulutuksen ja myös aikuisten perusopetuksen valtakunnallisen saavutettavuuden varmistamisessa**
→ **tehokkaan ja monipuolisen verkko-opetuksen ja sähköisen ohjauksen avulla**
- aikuisväestön täydennyskouluttamisessa työelämää ja jatko-opintoja varten – *myös verkossa aineopintoina*
→ geneeristen taitojen ja yleissivistyksen jatkuvasti kasvava merkitys
→ korkea-asteelle valmentavat ja osaamista täydentävät opinnot, myös ammatillisille ja amk-opiskelijoille
- tehokkaan s2-opetuksen järjestämisessä aikuisille maahanmuuttajaopiskelijoille – *aineopintoina myös verkossa*
- toimivien nivelvaiheen koulutusten ja tehokkaan oppimisen tuen (TUVA) järjestämisessä vieraskielisille ja oppimisvalmiuksien vahvistamista tarvitseville nuorille aikuisille – *myös verkossa*

Toisen asteen koulutuksen toimintaympäristön murros

Lukiokoulutuksen saavutettavuus: aikuislukiot verkko-opintojen järjestäjinä

- Väestönmuutoksen, pienenevien ikäluokkien ja julkisen talouden heikkenevien näkymien vuoksi toisen asteen koulutuksen järjestäjien määrä on vähentymässä olennaisesti. Muutokseen vastaaminen edellyttää toisen asteen koulutuksen järjestäjien välisen yhteistyön *selvää lisääntymistä* nykyisestä.
- Edessä olevan **toisen asteen koulutuksen saavutettavuusongelman** vuoksi koulutuksen järjestäjien tulee lähivuosina varautua digitaalisten oppimisympäristöjen ja verkko-opiskelun käyttöön ammatillisen ja lukiokoulutuksen alueellisen tarjonnan parantamiseksi. Digitaalisten alustojen tarjoamia mahdollisuuksia koulutuksen laadun ja saavutettavuuden vahvistamiseksi ei vielä käytetä täysimittaisesti.
- Aikuisten lukiokoulutus tarjoaa jo nyt opiskelijoilleen mahdollisuuden *ajasta ja paikasta riippumattomiin, joustavasti toteutettuihin yksilöllisiin ja opiskelijan elämäntilanteen huomioiviin opiskelu- ja ohjauspalveluihin*.
- Aikuisten lukiokoulutuksessa on kuluneiden vuosikymmenien aikana kehitetty toimiviksi osoittautuneita etä- ja verkko-opiskelun muotoja. Viime vuosina kohteena ovat olleet verkko-opinnoissa välttämättömät tehokkaan oppimisen tuen ja digitaalisen opinto-ohjauksen muodot
- Aikuislukioiden verkosto kykenee jo nyt vastaamaan osaltaan lukiokoulutuksen saavutettavuuteen liittyviin haasteisiin, alueellisesti ja myös valtakunnallisesti.

Lukiokoulutuksen saavutettavuus: aikuislukiot verkko-opetuksen järjestäjinä

Tällä hetkellä oppilaitoksemme ovat mukana useissa etälukio-opetusta tarjoavissa verkostoissa, mm. eLukio (Pohjanmaa), Länsi-Suomen etälukioverkosto, Savon Isoverstas (SnellmanEdu), ja järjestävät myös suurempien kaupunkien verkkolukioissa opetusta kehyskuntiin.

Verkostomme aikuislukioista noin 10 tarjoaa lukion verkko-opetusta oman lähialueensa lisäksi opiskelijoille eri puolilla maata. Jokseenkin kaikki aikuislukiot tarjoavat omille opiskelijoilleen mahdollisuuden etäopintoihin.

Verkko-opetuksen toteutustavat ja pedagogiset menetelmät vaihtelevat kouluissamme, samoin ohjauksen ja oppimisen tuen saatavuus:

- tarjolla on koko lukuvuoden ajan avoinna olevia verkko-opintoja sekä lähiopetusjaksoihin sidottuja kursseja
- osassa aikuislukioista myös verkko-opiskelun ja lähituen yhdistäviä *omaan tahtiin* -opintoja, joissa yksittäisen oppiaineen opinnot voi suorittaa itselleen sopivalla nopeudella
- osassa aikuislukioista *koko lukiotarjotin* on tarjolla verkossa *joka jaksossa*, osalla tarjonta selvästi suppeampi
- verkko-opinnoissa tarjolla myös *interaktiivisia oppitunteja* parantamassa etäopiskelun ajanhallintaa

Aikuislukiot verkko-opetuksen järjestäjinä – yhteisen kehittämistyön käynnistäminen

Aikuislukiot ovat aloittaneet tiiviin yhteistyön verkko-opetuksen ja sähköisen ohjauksen menetelmien kehittämiseksi:

- viime vuonna käynnistetyssä verkko-opetuksen kehittämiswebinaarien sarjassa esittelivät omia verkko-opetuksen toteuttamistapojaan Eiran aikuislukio, Omnian Espoon aikuislukio ja Turun iltalukio, tänään vuorossa on Gradian Jyväskylän aikuislukio.
- vuosi 2022 huipentui Joensuun Aikuislukiossa 2.-3.11. järjestettyyn aikuislukioiden verkko-opetuksen kehittämisseminaariin, jossa sovittiin oppilaitostemme kesken alustavasti yhteisen kehittämistyön jatkamisesta -> tämän vuoden alussa mm. käynnistyi kuuden aikuislukion yhteinen verkko-opetuksen laatuhanke.
- tänä vuonna webinaarisarjassa esiteltävien verkko-opetuksen paikallisten toteutustapojen ja käynnissä olevien pedagogisten projektien ohella käsitellään myös esim. uusien oppimisen tuen työkalujen käyttöä ja oppimisanalytiikan hyödyntämistä opetuksessa. Tavoitteena on verkko-opetuksessa käytettävien menetelmien yhteinen kehittäminen. Saamme myös webinaareissa päivityksiä laatuhankeen etenemisestä.

Aikuislukiot verkko-opetuksen järjestäjinä: kehitystyötä tällä hetkellä

Tällä hetkellä verkko-opetuksen kehitystyön fokus aikuislukioissa on vahvasti oppimisympäristöjen, pedagogiikan sekä sähköisen ohjauksen ja oppimisen tuen muotojen kehittämisessä.

Verkostossamme yhteisesti kehitettävänä

- pedagoginen kehittyminen ja tietotaidon päivittäminen verkostomme seminaareissa ja webinaareissa
- verkko-opetuksen menetelmien ja yhteisen verkko-opetuksen toimintakulttuurin kehittäminen

Oppilaitoskohtaisesti kehitettävänä mm.

- eri oppiaineiden verkkokurssien ulkoasun ja rakenteen yhtenäistämisen projektit
- verkko-opetuksen laatukriteerien laatiminen tai päivittäminen (yhtenäiset menettelyt kurssien laatimisessa ja toteuttamisessa)
- oppimisanalytiikan hyödyntäminen (opiskelijoista kerättävä tieto, jonka pohjalta yritetään ymmärtää ja optimoida oppimista ja oppimisympäristöjä)
- verkko-opetuksessa käytettävien menetelmien kehittäminen, pedagoginen kouluttautuminen

Pyrkimyksenä on vastata opiskelumuodon keskeisiin haasteisiin erilaisista taustoista tulevien opiskelijoidemme kanssa:

- opiskelijoiden opintoihin kiinnittymisen/sitoutumisen vaikeus
- opiskelijoiden erilaiset toiminnanohjauksen ongelmat
- verkko-opetuksessa helposti toteutuva yhteisöllisyyden puute → yksinäisyyden kokemukset
- toimivampien tukimuotojen löytäminen vaativaan opiskelumuotoon (verkossa vahva oppimisen tuen tarve)

Gradian Jyväskylän aikuislukion verkkotiimi

Suvi Hirvijärvi (Vastuurehtori, Jyväskylän aikuislukio)

Katariina Wickström (Opettaja, Jyväskylän aikuislukio)

